

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12Csp/57/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816213069
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3816213069.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom v Bratislave, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, proti žalovanému: Y. O., nar. XX.X. XXXX, bytom I. č. XX, o zaplatenie 430,02 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 275,20 eur spolu s 8,50%-tným ročným úrokom z omeškania zo sumy 12,48 eur od 21.10.2013 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.11.2013 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.12.2013 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.1.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.2.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.3.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.4.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.5.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.6.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.7.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.8.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.9.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.10.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.11.2014 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.12.2014 do zaplatenia, s 8,05%-tným ročným úrokom z omeškania zo sumy 12,48 eur od 21.1.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.2.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.3.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.4.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.5.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.6.2015 do zaplatenia, zo sumy 12,48 eur od 21.7.2015 do zaplatenia a zo sumy 0,64 eur od 21.8.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 38%.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou podanou proti žalovanému pôvodne domáhal zaplatenia sumy 430,02 eur s prísl.. Žalobu zdôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. 6134706 dňa 20.11. 2012, na základe ktorej žalovanému poskytol celkovú sumu 748,80 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v 60 pravidelných mesačných splátkach po 12,48 eur. Žalovaný do podania žaloby uhradil sumu 74,88 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, listom zo dňa 16.10. 2013 ho vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Žalovaný dlžnú sumu doposiaľ neuhradil.

2. Žalovaný bol v spore pasívny. Napriek riadne doručenej žalobe a takisto predvolaniu na pojednávanie sa k meritu veci nevyjadril písomne a ani sa nedostavil na pojednávanie.

3. Na pojednávanie sa neustanovil ani právny zástupca žalobcu, ktorý neúčast' na pojednávaní ospravedlnil.

4. Za splnenia podmienok ust. § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednával súd vo veci v neprítomnosti strán sporu.

5. Dokazovaním vykonaným na pojednávaní oboznámením s obsahom Zmluvy o poskytnutí pôžičky z 30.11. 2012, Všeobecnými obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou, prehľadom splátok a úhrad a ďalšími dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, mal súd zistený tento skutkový a právny stav:

6. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., so sídlom v Kežmarku, a žalovaný uzavreli dňa 30.11. 2012 zmluvu o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 400 eur. Žalovaný sa zaviazal dlžnú sumu splácať v 60 mesačných splátkach po 12,48 eur. Ročná úroková sadzba je v zmluve uvedená vo výške 32,03%, RPMN vo výške 32,03%, priemerná hodnota RPMN vo výške 46,35%. Celková suma pôžičky je v zmluve uvedená v sume 748,80 eur, celkové náklady spotrebiteľa v sume 348,80 eur, termín konečnej splatnosti je uvedený ako mesiac 11/2017. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky. V bode 6.2 všeobecných podmienok splátky boli splatné k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pokiaľ v splátkovom kalendári alebo v zmluve nie je uvedené inak. Z prehľadu o vykonaných platbách vyplýva, že žalovaný žalobcovi uhradil len sumu 74,88 eur. Žalobca preto listom zo dňa 16.10. 2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a žalovaného vyzval na zaplatenie dlhu jednorazovo. V lehote uvedenej žalobcom dlžnú sumu neuhradil. V konaní si žalobca voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie dlžnej sumy 430,02 eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny a nákladov na vymáhanie pohľadávky po odrátaní vykonaných úhrad.

7. V priebehu konania žalobca oznámil, že pohľadávka voči žalovanému bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej medzi ním ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ako postupníkom, postúpená na spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o.. Navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že do konania na strane žalobcu vstúpi spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o.. Uvedená spoločnosť zároveň súhlasila so svojím vstupom do konania namiesto pôvodného žalobcu Consumer Finance Holding a.s.. Uznesením zo dňa 9.1. 2017 č. k. 12Csp/57/2016-36 súd pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu vstúpila nová strana sporu, a to: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8.

8. Žalobca súdu podaním zo dňa 4.1. 2017 oznámil, že na zaplatení žalovanej sumy trvá naďalej s tým, že úverová zmluva spíňa všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a súdu dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/2015, Home Credit Slovakia a.s. c/a S.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

10. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru;
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

13. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

14. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom od 1.5.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premičania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. V predmetnej veci má súd preukázané, že sporové strany uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) o pôžičku a na základe tejto žiadosti mu žalobca (jeho právny predchodca) poskytol bezúčelový úver. Svojou povahou ide však o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ.

19. Súd preto skúmal, či zmluva, ktorú sporové strany uzavreli, má náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd zistil, že v zmluve chýba presný údaj o konečnej splatnosti úveru, ako aj termíne splátok úveru. Pokiaľ sa tento údaj (termín splatnosti jednotlivých splátok) nachádza vo Všeobecných podmienkach žalobcu, súd uvádza, že vyhlásenie dlžníka, že žalovaný ako dlžník je riadne s nimi oboznámený, nemôže požívať právnu ochranu. Veriteľ takto vopred formuluje vyhlásenie o súhlase dlžníka s vopred naformulovanými zmluvnými podmienkami, ktoré obsahujú dôležité ustanovenia o právach a povinnostiach žalovaného ako dlžníka. Sú formulované menším písmom ako sú základné ustanovenia zmluvy (t.j. údaje o dlžníkovi, schválenej výške pôžičky, účele pôžičky). Len veľmi ťažko možno predpokladať, že dlžník ako spotrebiteľ mal reálnu možnosť sa riadne oboznámiť s týmito zmluvnými podmienkami, a že ich v čase akceptácie zmluvy aj riadne prijal. Ide preto podľa názoru súdu o neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 Občianskeho zákonníka a v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ žalovaný ako dlžník svojim podpisom nemá inú možnosť, len podpísať súhlas so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré boli výlučne naformulované iba stranou veriteľa a neboli nijako individuálne vyjednané. Vzhľadom k neplatnosti tohto dojednania nemožno Všeobecné podmienky považovať za súčasť zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky. Uvedená zmluva potom nemá všetky náležitosti vyžadované zákonom. V zmluve absentujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto sa úver považuje podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov.

20. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, prezentovanou v iných obdobných veciach, a síce, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru je potrebné, aby boli kumulatívne splnené podmienky písomnosti zmluvy a zároveň absencie niektorej z náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Takýto výklad by veriteľovi umožňoval bez akýchkoľvek dôsledkov nedodržiavať ustanovenia zákona o obligatórnych náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo je v rozpore s účelom uvedeného zákona. Pokiaľ teda žalovaný obdržal pôžičku 400 eur, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a, keďže žalovaný preukázateľne uhradil žalobcovi (jeho právnomu predchodcovi) sumu 74,88 bol by povinný žalobcovi zaplatiť sumu 325,12 eur.

21. Vzhľadom k tomu, že vo veci ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd musel ex offio skúmať premlčanie nároku žalobcu podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd aj premlčanie nároku žalobcu posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

22. Bolo zistené, že splácanie úveru bolo medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté v pravidelných mesačných splátkach, pričom súčasťou splátky bol aj úrok. Vzhľadom k tomu, že podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, dohodnuté splátky sa najskôr započítavajú na istinu. Istina 400 eur pri výške dojednanej splátky 12,48 eur mesačne (bez poistenia) bola splatná v 32 celých splátkach a 33. splátka predstavovala sumu 0,64 eur. Zvyšné dojednané splátky (zvyšok 33. splátky a 34. až 60. splátka) by boli započítané na úroky, avšak vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, na úhradu týchto splátok žalobca nemá nárok. Žalobca tvrdil, že splátky boli splatné k 20. dňu v mesiaci a 1. splátka mala byť splatná 20.12.2012. Od tohto dátumu teda začína plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku na zaplatenie tejto splátky. Rovnako tak plynula 3-ročná premlčacia doba aj u ostatných (nasledujúcich) splátok. Žalobca podal žalobu na súd dňa 6.10. 2016, teda po uplynutí premlčacej doby prvých desiat splátok (splatnosť 10. splátky mala byť dňa 20.9.2013). Nepremičanou je až v poradí 11. splátka (splatná dňa 20.10.2013) a ostatné nasledujúce splátky. Nárok žalobcu by bol teda premlčaný v časti prvých desiatich splátkach, t.j. v sume 124,80 eur s prísl., z tejto sumy však už sumu 74,88 eur žalovaný z úveru pred podaním žaloby na súd zaplatil, preto z dôvodu premlčania súd nemohol žalobcovi priznať istinu vo výške 49,92 eur. V časti týkajúcej sa splátok č. 11 až 32 a časti splátky č. 33 nárok žalobcu na zaplatenie istiny úveru premlčaný nie je.

23. Pokiaľ ide o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, napriek zaslaní výzvy právnym predchodcom žalobcu žalovanému na zaplatenie celej dlžnej sumy úveru, k mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo, pretože neboli splnené podmienky podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože sporové strany možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nemali v zmluve (ale ani v Obchodných podmienkach) dohodnuté. Žalobca si preto môže uplatňovať iba nárok na zaplatenie splátok, ktorých splatnosť nastala ku dňu rozhodovania súdu. Ako už bolo uvedené, žaloba na súd bola podaná dňa 6.10. 2016, z čoho vyplýva, že žalobca si mohol uplatňovať voči žalovanému nárok na zaplatenie splátky č. 11 až 32 po 12,48 eur a splátky č. 33 v sume 0,64 eur. Celkom ide o sumu 275,20 eur (22 splátok po 12,48 eur + jedna splátka v sume 0,64 eur). Keďže túto sumu žalovaný neuhradil riadne a včas, vznikol žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej z uvedených splátok až do zaplatenia. Výška úroku z omeškania je určená podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z.. V tejto časti považoval súd nárok žalobcu za dôvodný. Rozhodol teda tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.804,34 eur spolu s úrokom z omeškania z jednotlivých mesačných splátok tak, ako je to uvedené vo výroku rozhodnutia.

24. Žalobca si voči žalovanému uplatňoval zaplatenie sumy 430,02 eur s 8,5% ročným úrokom z omeškania od 26.10. 2013 do zaplatenia. Ako bolo uvedené vyššie, súd považoval za dôvodný iba nárok na zaplatenie sumy 275,20 eur spolu so zákonnými úrokmi z omeškania z každej mesačnej splátky dňom nasledujúcim po jej splatnosti, tak, ako je to špecifikované vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Z vyššie uvedených dôvodov preto súd žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2. V konaní si žalobca pôvodne uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 430,02 eur, priznaná mu bola suma 275,20 eur. Žalobca mal v konaní úspech vo výške 69%, žalovaný mal úspech v rozsahu 31%. Celkový úspech v konaní mal teda žalobca a jeho čistý úspech v konaní predstavuje 38%. V tomto rozsahu potom žalobcovi súd nárok na náhradu trov konania aj priznal. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach (§ 357 písm. d) CSP v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).